

MAR-002-001607

Seat No. _____

B. Com. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2018

Human Resource Management - 2

(New Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001607

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવેલ છે.

- ૧ તાલીમની વ્યાખ્યા આપી તાલીમના હેતુઓ તથા પ્રકારો જણાવો. ૨૦
અથવા
૧ તાલીમનું મહત્વ સમજાવી તાલીમની વિવિધ પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. ૨૦
- ૨ (અ) જુસ્સાની વ્યાખ્યા આપી જુસ્સાને અસર કરતાં પરિબળો જણાવો. ૧૦
(બ) જુસ્સાનું મહત્વ સમજાવો. જુસ્સો વધારવાના ઉપાયો વર્ણવો. ૧૦
અથવા
૨ (અ) શિસ્તનો અર્થ આપી ગેરશિસ્તનાં કારણો વર્ણવો. ૧૦
(બ) શિસ્તનું મહત્વ સમજાવો. શિસ્તપાલનની સફળતા માટે તમે કયાં સૂચનો કરશો ? ૧૦
- ૩ ઔદ્યોગિક મનોવિજ્ઞાનના (માનસશાસ્ત્રના) હેતુઓ અને કાર્યક્ષેત્ર જણાવો. ૧૫
અથવા
૩ ઔદ્યોગિક થાક એટલે શું ? તેનાં કારણો અને અસરો સમજાવો. ૧૫
- ૪ ઔદ્યોગિક સંબંધોનો અર્થ જણાવી તેનું મહત્વ અને કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો. ૧૫
અથવા
૪ ઔદ્યોગિક ઝઘડાનો અર્થ સમજાવી ઔદ્યોગિક ઝઘડાના ઉકેલની વિવિધ પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો. ૧૫

ENGLISH VERSION

Instruction : Mark of each question indicates on right side.

1 Define Training. Explain objectives of training and state the types of training. **20**

OR

1 Explain importance of Training. Explain the various methods of training. **20**

2 (a) Define "Morale". Explain the factors affecting "morale". **10**

(b) Explain importance of Morale. Describe suggestions to increase morale. **10**

OR

2 (a) Give the meaning of Discipline and describe reasons for indiscipline. **10**

(b) Explain importance of Discipline. For the success of discipline, which suggestions do you make ? **10**

3 State the various objectives and scope of Industrial Psychology. **15**

OR

3 What is Industrial Fatigue ? Explain its causes and effects. **15**

4 Define Industrial Relations and discuss its importance and scope. **15**

OR

4 Explain the term "Industrial Disputes". Discuss the different methods of its solution. **15**